

دستور کار جلسه:

۱- بررسی و تبادل نظر پیرامون موضوع تامین اجتماعی، قابل طرح در شورای گفتگو

نشست کمیسیون مالیات، کار و تامین اجتماعی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی روز پنجشنبه مورخه ۱۴۰۰/۱۰/۰۲ ساعت ۰۸:۰۰ با حضور معاون محترم سازمان تامین اجتماعی خراسان رضوی و اعضای محترم کمیسیون مالیات، کار و تامین اجتماعی در محل ساختمان شماره ۱ اتاق بازرگانی برگزار شد.

✓ احمد اثنی عشری، رئیس کمیسیون مالیات، کار و تامین اجتماعی اتاق بازرگانی مشهد

- سازمان تامین اجتماعی یک سازمان بیمه‌گر اجتماعی عمومی و غیردولتی است ولی عملاً دولت آن را مدیریت می‌کند. این سازمان بزرگترین نهاد متولی تأمین خدمات اجتماعی و درمانی در کشور است که متعلق به بیمه‌شدگان می‌باشد و از این رو بایستی در ساختار اصلی شکل‌گیری سازمان و هیات‌امنا و شوراهای ذی‌ربط آن و البته در میزان اثرگذاری به نسبت سهم پرداختی حق بیمه، برای هر یک از شرکای اجتماعی این نهاد، تجدیدنظر صورت بگیرد.
- در این جلسه مسائل و مشکلات کارفرمایان و شرکت‌های پیمانکاری نظیر چالش مربوط به مشاغل سخت و زیان‌آور بررسی می‌شود. یکی از موضوعات مطرح شده در خصوص روند رسیدگی به حساب‌ها، دفاتر قانونی و خرید و فروش‌هایی است که در شرکت‌ها انجام می‌شود و مشمول بیمه قرار می‌گیرد، در بسیاری از مواقع این ضرایب ناعادلانه هستند. بیش از ۲۰ قانون و رویه مشکل‌ساز در این جلسه با نمایندگان سازمان تامین اجتماعی خراسان رضوی در میان گذاشته شد تا برای آن چاره‌جویی شود و چنانچه رسیدگی به این بحث فراتر از اختیارات استانی بود، موضوع از مسیر شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان به شورای ملی و سپس مراجع مربوطه ارجاع گردد.
- پاره‌ای از پیگیری‌ها و تصمیماتی که در این کمیسیون اخذ شد نظیر موضوع هیات‌های رسیدگی به اختلافات، هیات تشخیص و ... توانست تحولات مثبتی را به نفع بخش خصوصی رقم بزند و گرهی از مشکلات فعالان اقتصادی بگشاید. تلاش ما این بوده تا حتی با ارائه آموزش‌های لازم به نمایندگان بخش خصوصی در هیات‌های حل اختلاف، کیفیت آرای آن‌ها را ارتقا ببخشیم. البته مشکلی که همچنان وجود دارد، اکثریت داشتن سازمان تامین اجتماعی در ترکیب هیات‌های حل اختلاف است و رای اقلیت بخش خصوصی عمدتاً دیده نمی‌شود.
- علی‌رغم دستیابی به توفیقاتی با سازمان تامین اجتماعی، از طریق گفت و گو و استدلال در موضوع رویه‌های مخمل، اما همچنان پاره‌ای از موضوعات اساسی نیازمند بازنگری جدی هستند.
- با توجه به چالش‌های جدی فعالان اقتصادی در حوزه تامین اجتماعی و نظر به حجم تکرار و تداوم مشکلات، به نظر می‌رسد که باید اصلاحاتی در قوانین بالادستی رقم بخورد تا از پی‌آن، رویه‌ها نیز بهبود پیدا کند. به همین منظور پیشنهادات ما پیرامون ۲۳ ایراد وارده به قوانین، بخشنامه‌ها و رویه‌ها، با نظر بخش خصوصی جمع‌بندی شده است. موارد مذکور ماهیت پیگیری و اصلاحات ملی و بعضاً قانون‌گذاری دارد.
- ضرورت بازنگری اساسی و تغییر در بعضی مفاد قانون تامین اجتماعی که در سال ۱۳۵۴ منطبق با شرایط آن ایام انگارش و تصویب رسیده، وجود دارد. با توجه به گذشت حدود نیم قرن در تصویب قانون، تغییر اساسی در آن پدید نیامده و مرتباً بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های متعدد صادر می‌گردد که بعضاً یکدیگر را نقض می‌کنند. چنانچه این قانون به طور جامع بازنگری شود، ده‌ها زونکن از بخشنامه‌های سازمان در کلیات قانون مورد توجه قرار گرفته و از کثرت آنها کاسته می‌شود.
- مشاغل سخت از موضوعات پُربحث در حوزه تامین اجتماعی است. در ماده ۶۱ قانون تامین اجتماعی گفته شده که سازمان بایستی بیماری‌های حرفه‌ها را شناسایی و اعلام کند. کار سخت و زیان‌آور عملاً باعث شده است تا نیروهای زیادی علی‌رغم آنکه از توان کار کردن برخوردار هستند و حتی توانایی جسمی لازم را دارند، پس از چند سال اشتغال، به سازمان تامین اجتماعی مراجعه کرده و

درخواست بازنشستگی ارائه کنند. آن‌ها با بهره‌گیری از این قانون بازنشست می‌شوند و در ادامه در سازمان دیگری مشغول به کار می‌گردند. این باعث می‌شود تا آن‌ها بابت اشتغال مجدد خود بیمه‌ای پرداخت نکنند، به عنوان یک نیروی ماهر از بنگاه اقتصادی خارج شده و هزینه بازنشستگی زود هنگام خود را به صندوق بیمه‌ای تحمیل کنند.

- علاوه بر این برای مشاغل سخت و زیان‌آور باید دامنه‌ای در نظر گرفته شود. به طور مثال رشته‌هایی نظیر پرستاری، معدن و... سختی‌های متفاوتی دارند، لذا باید میزان سختی مشاغل درجه بندی شود تا بتوانیم در چهارچوب مشخص، ضریب‌ها را تعیین کنیم. هر چند که تامین اجتماعی از پیشنهاد ما در این رابطه استقبال کرد اما اختیاری برای ایجاد تغییر در استان وجود ندارد و لذا این موضوع باید در سطح ملی مورد بحث و بررسی قرار بگیرد.
- ماده ۶۶ قانون می‌گوید که چنانچه حادثه‌ای رخ دهد و ثابت شود وقوع آن مستقیماً ناشی از عدم رعایت مقررات حفاظت فنی و ایمنی بوده است؛ سازمان هزینه‌های مربوط به معالجه، غرامت، مستمری‌ها و... را پرداخت می‌کند اما طبق ماده ۵۰ این قانون، از کارفرما مطالبه و وصول خواهد شد. البته مقصر می‌تواند با پرداخت ده سال مستمری موضوع ماده ۶۶ به سازمان، از این بابت بری الذمه شود.
- البته به موجب ابلاغیه‌های صادره از سوی سازمان تامین اجتماعی، بدهی ماده ۶۶ در ۳۶ ماه قابل تقسیط می‌باشد. پیشنهادی که بخش خصوصی برای اصلاح این قانون دارد این است که در صورت پرداخت بدهی با تاخیر تا سه قسط معوق، این موضوع تبدیل به حال نشود و از هرگونه اقدام در جهت بروزرسانی در سال پرداخت خودداری شود. البته بدیهی است که چنانچه کارفرما در پرداخت اقساط عدم تمکین داشته باشد، سازمان تامین اجتماعی مزاد برای بروزرسانی بدهی (به نسبت مانده بدهی) اقدام کند.

✓ سید رحیم کابلی، مشاور حوزه بیمه اتاق بازرگانی خراسان رضوی

- از ۲۳ بند مطرح شده در جلسه امروز ۳ بند حذف شد و برای یکسری از موارد از جمله وجوه دریافتی بابت ضرایب ناشی از خریدها، مقرر گردید تا موضوع مورد بررسی سازمان تامین اجتماعی قرار بگیرد و از حالت مطالبه خارج شود. برخی از موارد هم به صورت احتمالی مدنظر است و عملاً وحدت رویه‌ای در خصوص آن وجود ندارد و در نتیجه باید مصالحه در مورد آن‌ها انجام بگیرد. خوشبختانه سازمان تامین اجتماعی، قول رسیدگی و بررسی این مسائل را نیز داد.
- برخی موارد باید براساس بخشنامه‌ها در شعب تامین اجتماعی حل شود و اعلام بدهی به کارفرمایان صورت نگیرد و از اطاله وقت جلوگیری گردد که در این رابطه نیز قول مساعد اخذ شد.
- بخشنامه‌هایی در حوزه تامین اجتماعی وجود دارد که با نص خود قانون مغایر هستند. این بخشنامه‌ها باید اصلاح شوند به طور مثال وجوه دریافتی بابت ضرایب ناشی از خریدها در قانون پیش بینی نشده، این موارد نشان دهنده آن است که سیاستگذار توجه کافی به این مساله نداشته و کلیت را عنوان کرده است. اداره کل تامین اجتماعی قول مساعد برای حذف این موارد اعلام کرد. مقرر است این موارد به شورای گفتگو ارجاع شود و در ادامه در سطح ملی پیگیری و چاره جویی شود.
- قانون تامین اجتماعی در سال ۱۳۵۴ به تصویب رسیده است. شرایط اقتصادی جامعه آن روز با وضعیت فعلی بسیار متفاوت بوده است. بنابراین از هر لحاظ یک بازنگری اساسی در این قانون و بخشنامه‌های آن ضروری است. مدت‌هاست بخش خصوصی این بازنگری را با توجه به مشکلاتی که دارد، مطالبه می‌کند. در این رابطه مواردی از سوی پارلمان بخش خصوصی، برای اصلاح مواد قانونی به تامین اجتماعی ارجاع شده است. با توجه به اینکه چندین دهه از تصویب قانون تامین اجتماعی می‌گذرد، قطعاً باید برای اصلاح و بروز رسانی آن چاره‌ای اندیشیده شود.
- اصلاح قانون تامین اجتماعی از طریق دبیرخانه بند ب ماده ۱۲ احکام دائمی توسعه و شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان مطرح شده است اما تاکنون عزم جدی برای این موضوع از سوی مجلس شورای اسلامی دیده نمی‌شود. امید می‌رود وکلای مردم در مجلس شورای اسلامی، به منظور تسهیلگری در محیط کسب و کار، به این مسئله مهم ورود کنند و اصلاحاتی اساسی در این قانون صورت دهند. اداره کل تامین اجتماعی خراسان رضوی اختیارات کافی برای تغییر و اصلاح در قوانین ندارند و عملاً صرفاً مجری آن‌هاست، لذا مقرر شد تا مسائل و مشکلات بخش خصوصی از طریق این اداره کل نیز به مرکز منعکس گردد. تاکید ما این است که تمامی مواد مغایر با قانون و دغدغه‌های بخش خصوصی به جد از این مسیر، پیگیری شود.

- قطعاً افزایش سن بازنشستگی در قانون برنامه ۱۴۰۱، اشتغال را کاهش خواهد داد و در مقابل ورودی‌ها برای بازنشستگی در ۲ الی ۳ ماه آخر سال افزایش پیدا می‌کنند. از سوی دیگر سازمان ممکن است دو سال در پرداخت بازنشستگی تنفس داشته باشد اما برابر با قانون بایستی به میزان ۳۲ روز مستمری به نیروی کار پرداخت کند. لذا تعهدات سازمان افزایش خواهد یافت. با توجه به تبعات این پیشنهاد دولت، امید می‌رود پیشنهاد افزایش سن بازنشستگی در لایحه بودجه ۱۴۰۱ حذف شود.
- ✓ **محسن محسنی، مدیرعامل گروه صنعتی پارت لاستیک و عضو کمیسیون مالیات کار و تامین اجتماعی**
- قانون در مسیر اجرا با نقایص متعددی روبه‌رو است. متأسفانه قوانین ما جامع و مانع نیستند و با وجود مشکلاتی که دارند، عمدتاً بازنگری در آن‌ها به‌کندی و دشواری انجام می‌گیرد.
- نسبت پشتیبانی صندوق‌های بازنشستگی، تعداد بیمه‌شدگان اصلی تقسیم بر تعداد مستمری‌بگیران برحسب پرونده است، اگر این نسبت به کمتر از ۶۳ درصد برسد، صندوق در پرداخت ایفای تعهدات خود از محل حق بیمه مستاصل خواهد شود و چنانچه نسبت مذکور به کمتر از ۳۶٪ تقلیل یابد؛ ورشکستگی صندوق رخ می‌دهد.
- در حال حاضر بهترین صندوق بازنشستگی مربوط به وکلای دادگستری با نسبت پشتیبانی ۴۲٫۸ درصد، روستاییان و عشایر با ۱۱٫۳ درصد، تامین اجتماعی ۴٫۵ درصد، کل صندوق‌ها ۳ درصد و بانک‌ها ۱٫۶ درصد، صنعت و نفت ۱٫۳ درصد و بازنشستگی کشوری ۷ درصد است. ۱۳۰ هزار میلیارد تومان از سرمایه‌های کشور که باید برای مناطق محروم و اقشار کم‌برخوردار هزینه شود، به پای بی‌تدبیری و مصلحت‌اندیشی صرف می‌گردد.
- در کشور ما رویکردها مبتنی بر آزمون و خطاست اما چرا هزینه این رویکرد غلط باید از جیب جامعه پرداخت شود. آیین‌نامه مشاغل سخت و زیان‌آور به مشکلات بسیاری دچار است و مسئولان امر هم بر آن صحنه می‌گذارند اما برای اصلاح آن عزمی وجود ندارد. معتقدیم که اگر فصل ۴ قانون کار و مواد ۸۷ و ۸۹ و ماده مرفقی ۶۱ قانون تامین اجتماعی را اجرایی کنیم، دیگر مشاغل سخت و زیان‌آور تولید نمی‌شود و با یک بررسی دقیق مشخص می‌شود که در عمده درخواست‌های این حوزه، ترک فعل صورت گرفته است. آیین‌نامه عملاً به ماشین تولید بازنشسته تبدیل شده است.
- تا سال ۱۳۹۶؛ حدود ۵۸ هزار میلیارد تومان بار مالی از این حیث به سازمان تامین اجتماعی تحمیل شده است. ۲۱۸ هزار نفر با سنوات ارفاقی، ۹ ساله بازنشست شده‌اند. چرا جدول بیماری‌های حرفه‌ای را سازمان تامین اجتماعی استخراج نمی‌شود و به جامعه کارفرمایی ارائه نمی‌گردد که حداقل بدانند که فلان شغلی، شامل بیماری حرفه‌ای می‌شود یا خیر؟
- بخشی از افرادی که تحت عنوان مشاغل سخت و زیان‌آور بازنشسته شدند، دوباره به جامعه کارگری بازگشته‌اند، چرا که با حقوق فعلی نمی‌توان گذران زندگی کرد. باید فرصت اصلاح ساختار ایجاد شود تا کارفرمایان ما بر سر دو راهی قرار نگیرند. ادبیات سخت و زیان‌آور اگر وارد فرهنگ کار یک سازمان می‌شود، قطعاً کارفرما با چالش‌های جدی و مستمر روبه‌رو خواهد شد.
- بسیاری از واحدهای صنعتی ما نمی‌توانند ایجاد اشتغال کنند و برخی از آن‌ها نیازمند سرمایه‌گذاری‌های کلان برای تداوم بقا هستند. با این حال می‌توان برای کارفرمایی که پیشینه و کارنامه‌ای در خصوص اشتغالزایی دارد، ردیف بودجه‌ای تعریف شود و مشوق‌هایی به او ارائه گردد. تقاضای بنده این است که پژوهشی در خصوص ارائه تسهیلات و معافیت‌ها با هدف اشتغالزایی صورت بگیرد.
- ✓ **مهران مرشد، مشاور مالیاتی انجمن مدیران صنایع استان**
- شرکتی حتی اگر سه‌نیرو هم داشته باشد باید برابر قانون، دفاترش را ارائه کند. لذا ارائه دفاتر ولو برای شرکت‌های کوچک الزام‌آور است.
- قانون بهبود محیط کسب و کار در سال ۹۰، قانون رفع موانع تولید در سال ۹۴ و قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی در سال ۹۸ تصویب شده‌اند. با این اوصاف هر ۴ سال یک قانون در جهت رونق تولید داشته‌ایم اما مسئله اینجاست که عمده این قوانین در مسیر اجرا با مشکل مواجه می‌شود و اثرات لازم را برای بخش تولید و اقتصاد ندارند.
- پژوهشکده جهاد دانشگاهی مطالعاتی جدی در حوزه گردشگری سلامت داشته و از میان مولفه‌های مختلف، بحث ورود به بازاریابی گردشگری سلامت را یک ضرورت برای رشد آن می‌داند.

✓ غلامرضا یادگیر بصیر، معاون منابع بیمه ای اداره کل تامین اجتماعی خراسان رضوی

- جلسات متعددی با تشکل های بخش خصوصی و اتاق بازرگانی در موضوع قوانین و بخشنامه های تامین اجتماعی داشتیم و دغدغه آن ها را در مورد اصلاح بعضی مفاد شنیدیم. بسیاری از این مواد که در حیطه اختیارات اداره کل تامین اجتماعی استان بوده، پیگیری و انجام شده است اما برخی از این موضوعات از سطح اختیارات ما در استان خارج است و در نتیجه به چاشنی پیشنهادات بخش خصوصی، جمع بندی شده و به سطح ملی ارسال خواهد شد.
- این جلسات فرصتی را فراهم می کند تا در قالب گفتگو و طرح نظر، برداشت ها از قانون بررسی شده، دلایل قانون گذار مورد توجه قرار بگیرد و نقدها به جنبه های مختلف قانون از سوی ذی نفعان شنیده شود.
- شماری از بندهایی که در جلسه امروز مطرح شده بود، در شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی حل شده بودند و لذا از ۲۴ بند مطرح شده در این جلسه ۱۰ الی ۱۲ بند قابلیت انعکاس به شورای گفت و گو را دارد.
- قانون تامین اجتماعی یکی از مدرن ترین نمونه های خود در سطح جهان است. در واقع این قانون متأثر از کشورهای اسکانداوی است و بسیار جامع و کامل تعریف شده اما بخشنامه هایی که در کنار این قوانین صادر گردید و قوانین تکمیلی مانند قانون بیکاری و قوانین سخت و زیان آور، مشکلاتی را برای بنگاه های اقتصادی و کارفرمایان ایجاد کرده است. به هر حال برخی مواد قانونی به صورت محدود و با توجه به شرایط سازمان، یک دوره زمانی ۳۰ ساله را طی کرده و لذا باید این قانون در مجلس شورای اسلامی اصلاحاتی داشته باشد و بخش هایی از آن بروزرسانی شود.
- معاونت حقوقی سازمان تمامی موادی که قابلیت اصلاح دارد را جمع بندی و در قالب یک برنامه به مجلس شورای اسلامی ارسال کرده است.

در این جلسه مقرر گردید

- ۱- مقرر شد که قوانین مرتبط با سختی کار بازمینی و بر اساس نوع کار تفکیک شود.
- ۲- مقرر شد در خصوص افزایش سن بازنشستگی در قانون بودجه ۱۴۰۱ تجدید نظر گردد.
- ۳- مقرر شد در خصوص روند رسیدگی به حساب ها، دفاتر قانونی و خرید و فروش ها تجدید نظر شود.
- ۴- ۲۳ بند از قوانین و رویه های مخل حوزه تامین اجتماعی در این جلسه بررسی شد و ۱۲ مورد آن طی مذاکرات با سازمان حل گردید و مقرر شد تا مابقی موارد از سوی شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی به مرکز ارائه شود.

حاضرین جلسه:

آقایان:

اثنی عشری-فخرموحدی-کابلی-محسنی-دبیری-رحیم زاده-سیدی-کریم خان-موسوی-شیبانی-مرشد-آدینه نیا-شامل-اسماعیل پور-یادگیر بصیر-ساداتی-ثبول-شهرستانی-فلکی

خانمها

آزاد-آستانی